

‘De haven van Rotterdam is en blijft een A-merk’

Wim van Sluis

Hij was van 2002 tot 2006 wethouder Haven, Economie, Milieu en Werkgelegenheid in Rotterdam.

Wim van Sluis kijkt met veel plezier op deze bijzondere tijd terug. Hij was betrokken bij de aanleg van de Tweede Maasvlakte en de verzelfstandiging van de Rotterdamse haven. “Ondanks de crisis doen we het nu beter dan de havens van Antwerpen en Hamburg.” Momenteel is hij onder andere voorzitter van Deltalinqs en is hij betrokken bij het Rotterdam Climate Initiative.

“De economie moet het milieu wel kunnen betalen.”

Als ‘havenwethouder’ reisde hij de hele wereld rond. “Ik heb bijna alle belangrijke havens in de wereld gezien”, zegt Wim van Sluis. Hij ontwikkelde in die tijd een scherp oog voor de concurrentiepositie van havens. “De laatste tijd hoorde ik steeds meer over ontwikkelingen in de haven van Roemenië, die zouden zo snel gaan dat die haven een bedreiging zou kunnen worden voor Rotterdam.” Dan gaat hij zelf even poolshoogte nemen. “Ik kan in een half uurtje zien hoe een haven in elkaar steekt. Inderdaad, er gebeurt veel in Roemenië. Maar voordat die haven serieuze concurrentie voor Rotterdam is, zijn we zó twintig jaar verder.” De Port of Rotterdam is en blijft een A-merk. “We staan in de top tien van de wereld en dankzij de aanleg van de Tweede Maasvlakte houden we die riantie positie zeker vast.”

Dat de Tweede Maasvlakte momenteel wordt aangelegd – de start van het immense project was in 2008 en in 2013 is het klaar - is voor een deel te danken aan de inspanningen van Van Sluis. “Toen ik in 2002 als wethouder aantrad, ging het

bergafwaarts met de Rotterdamse haven. We verloren veel marktaandeel aan de havens van Hamburg en Antwerpen. Er moest iets gebeuren om het tij te keren.” Maar de kabinetten Balkenende I en II hadden te kampen met de recessie na het uiteenspatten van de internetbubbel en durfden zich niet te branden aan de enorme investeringen – drieënhalf miljard euro – voor de aanleg van de Tweede Maasvlakte. “Daar kwam nog anderhalf miljard bij voor een sluitende infrastructuur rond die nieuwe vlakte. Als je het doet, moet je het goed doen. Maar ja, niemand wilde die kosten dragen en het college van B&W van Rotterdam kwam er niet uit.

Eigenlijk was het ook wel vreemd dat een stadsbestuur over een haven gaat die van groot belang is voor de economie van heel Nederland”, blikt Van Sluis terug. De oplossing werd gevonden in de verzelfstandiging van het havenbedrijf. “Daardoor kon de haven zelfstandig lenen op de kapitaalmarkt. De NV bestaat nu zes jaar en de omzet is fors gestegen. De ontwikkeling van de Tweede Maasvlakte

loopt *on time én on budget*,” zegt Van Sluis niet zonder trots. En ondanks de economische crisis gaat het met de Rotterdamse haven best goed. “We zijn door het instorten van de container- en staalmarkt eerst wel heel hard naar beneden gegaan. Maar we zijn blijven steken op het niveau van 2008 – dat is een daling van 9 procent - en er is nu weer een lichte stijging. Dat zijn natuurlijk geen cijfers om het glas op te heffen, maar vergeleken met Antwerpen - min 16 procent – en Hamburg – min 28 procent – is onze positie toch veel beter.”

Ook al is hij sinds 2006 geen wethouder meer, de haven heeft Wim van Sluis niet losgelaten. Hij is voorzitter van Deltalinqs – de belangenbehartiger van logistieke en industriële bedrijven in de Rotterdamse haven – en de Rotterdam Port Promotion Council en maakt deel uit van de Rotterdam Climate Initiative Board. Hij komt nog vaak en heel graag in de Rotterdamse haven. “Het is een wereld op zichzelf, je kunt er uren doorbrengen. Wist je bijvoorbeeld dat de haven een eigen brandweerkorps heeft?”

Durven

Vandaag werkt hij in Capelle aan den IJssel, waar het accountants en belastingadviesbureau Daamen & Van Sluis is gevestigd. Het motto van het kantoor luidt: ‘Durven, Denken, Doen!’. Wim van Sluis is oprichter van de maatschap en sinds 1987 vennoot. “We zijn inmiddels met zijn drieën en er werken veertig mensen voor ons.” Van Sluis heeft zich gespecialiseerd in management, organisatie en financieringsvraagstukken en koop en verkoop van ondernemingen. Hij is een ondernemer pur sang en had eigenlijk nooit aspiraties om de politiek in te gaan. Dat het toch zo ver is gekomen, komt omdat in 1988 een zekere Pim Fortuyn klant werd bij Daamen & Van Sluis. “Hij was toen net weg uit Groningen, waar hij sociologie doceerde aan de universiteit. Hij was naar Rotterdam gekomen om ondernemer te worden. Hij werd door zijn broer Simon naar mijn kantoor gestuurd.” Het klikte meteen. Toen hij een jaar later directeur werd van de OV-Studentenkaart BV werd Van Sluis zijn vaste adviseur voor het hele traject. Later kwam Marco Pastors daar

nog bij. Door de intensieve samenwerking raakten Wim van Sluis en Pim Fortuyn bevriend. "We waren heel verschillend, maar we respecteerden elkaar."

In 2000 begon Fortuyn in kleine kring zijn politieke ambities kenbaar te maken. "Hij was zo teleurgesteld in de gevestigde politieke partijen, hij wilde iets nieuws beginnen. Dat begreep ik wel, maar ik heb hem vanaf dag één gewaarschuwd voor zijn wankele positie. Hij was een expliciete en extravagante homo en dus enorm chantabel. Maar dat wuifde hij allemaal weg. 'Ik ga de boel in Den Haag eens lekker opengooien', was daarop zijn reactie. Hij had maling aan conventies."

'Een beetje meer van de Chinese spirit zouden we wel kunnen gebruiken in Nederland'

Overwinning

Niet wetende waar het op uit zou lopen, beloofde Wim van Sluis toen aan Fortuyn dat hij hem zou helpen als dat nodig was. Na de eclatante overwinning van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2002, waren er in de Rotterdamse gemeenteraad veel meer zetels te vullen dan was voorzien. Maar weinig Leefbaar Rotterdammers durfden het aan om echt verantwoordelijkheid te nemen. Wim van Sluis dacht aan het motto van zijn kantoor en greep de kans. Net als Marco Pastors. "Het waren waanzinnige tijden. We waren vol goede moed en frisse ideeën. Na veertig jaar PvdA was Rotterdam wel klaar voor een nieuw politiek geluid. We hadden er ontzettend veel zin in."

Eind april nam Van Sluis één weekje vakantie om even bij te tanken voordat het echte werk zou beginnen. "Ik had een tas vol leesvoer mee naar mijn vakantiebestemming en kwam maandag 6 mei helemaal fit terug. We waren net terug toen rond kwart voor zes de telefoon ging. Pim was neergeschoten." Wim van Sluis is zichtbaar aangedaan als hij het verhaal vertelt. "Het was een heel verwarrende tijd, heel Nederland stond op zijn kop. Ik was een vriend kwijt en ondertussen was ik ook wethouder. We waren het Pim en de Rotterdammers verplicht om er een succes van te maken en dus zijn we keihard aan het werk gegaan. Het was zeven dagen per week bijna dag en nacht doorwerken, maar ik

had er ontzettend veel plezier in."

En, ook niet onbelangrijk, Wim van Sluis bleek met zijn nuchtere verstand ook een goede wethouder te zijn. "Als ondernemer dacht ik altijd dat al die bestuurders zakkenvullers waren, maar ik heb tijdens mijn wethouderschap respect gekregen voor de overheid."

China

In 2002 kwam Wim van Sluis voor de eerste keer in Shanghai. "Zo'n handelsmissie is een belevenis. Je wordt in een limousine rondgereden en iedereen behandelt je alsof je een heel hoge gast bent. Ik weet nog goed dat we die eerste keer plannen zagen voor de aanleg van een grote snelweg naar de haven. Een gigantisch project dat volgens de Chinezen binnen het jaar klaar zou zijn. Ik geloofde daar niets van, maar bij het volgende bezoek amper een jaar later reed ik inderdaad over die weg de haven binnen." Nu is Van Sluis zich ervan bewust dat in China dat soort projecten niet al te democratisch tot stand komt. "Maar ze weten wel van aanpakken. Bij ons gaat het door alle inspraak en overlegorganen zoveel trager. Hele projecten worden afgelast omdat ze slecht zijn voor de vislarven trek. Een beetje meer van de Chinese spirit zouden we wel kunnen gebruiken in Nederland anders houden we de concurrentie met landen als China en India nooit vol. Die landen zijn niet te stuiten in hun drang om vooruit te komen. Ook niet door de recessie. Misschien gaat het tijdelijk op een iets lager pitje, maar ze gaan dóór. De nieuwe haven van Shanghai is in drie jaar tijd aangelegd en sinds 2005 alweer verdubbeld."

Toch is Wim van Sluis niet pessimistisch over de kansen van Nederland op de wereldmarkt. "Ik ben een heel optimistisch mens. Wij zullen het moeten

hebben van onze kennis en expertise. Wie niet sterk is, moet slim zijn. De Chinezen willen graag van ons leren. We moeten niet bang voor ze zijn, maar met ze samenwerken."

Namens Deltalinqs zit hij in de Rotterdam Climate Initiative Board. "Dat is een ambitieus klimaatprogramma waarin vier partijen, onder ambassadeurschap van Ruud Lubbers, een samenwerking zijn aangegaan met het doel om in 2025 vijftig procent minder CO₂ uitstoot te hebben dan in 1990. Dat is niet alleen goed voor mens en natuur, maar levert Rotterdam ook werkgelegenheid op. Het mes snijdt aan twee kanten. De economie moet het milieu wel kunnen betalen."

In de Rotterdamse haven komt Plant One. "Dat is een unieke faciliteit voor demonstratie van innovatieve, duurzame procesttechnologie. Nieuwe technologieën voor minder energie- en grondstoffenverbruik of toepassing van schone grondstoffen kunnen hier snel en kosteneffectief op pre-industriële schaal bewezen worden. Hiermee kan de industrie sneller de transformatie maken naar duurzamer productieprocessen."

Wim van Sluis is trots op zijn stad. Hij is een geboren en getogen Rotterdammer. "Mijn wieg stond in Pendrecht, op Zuid. We woonden in een wederopbouwflat, vier hoog. Centrale verwarming was er nog niet, we stookten een kolenkachel. Maar ik heb een mooie jeugd gehad. Geleerd dat je niets voor niets krijgt in het leven." Hij heeft Rotterdam zien uitgroeien van een arme arbeidersstad tot de kosmopolitische wereldstad die het tegenwoordig is. "De Kop van Zuid was in mijn jeugd een armoedige bende en moet je nu eens kijken." 🎓

Wim van Sluis was van 2002 tot 2006 wethouder Haven, Economie, Milieu en Werkgelegenheid in Rotterdam (namens Leefbaar Rotterdam).

Momenteel is hij voorzitter van Deltalinqs. Deze organisatie behartigt de gezamenlijke belangen van de logistieke en industriële bedrijven in het Rotterdamse haven- en industriegebied. Deltalinqs is aanspreekpunt voor de ruim zeshonderd aangesloten bedrijven en verenigingen. In deze functie combineert Van Sluis zijn politieke ervaring met het ondernemerschap. Van Sluis is ook voorzitter van de Rotterdam Port Promotion Council en hij is betrokken bij het Rotterdam Climate Initiative.

Hij is tevens oprichter en venoot van het accountants en belastingadviesbureau Daamen & Van Sluis in Capelle aan den IJssel.

wimvansluis@speakersacademy.eu